

Es tā kā smilšu pulkstenis tukšs kļūstu

Zinātnes Vēstnesis - 2010.g. 15.februāris

*Es tā kā smilšu pulkstenis tukšs kļūstu
un atkal, atkal piepildos tūlīt,
no smieklu varas – krītu skumju gūstā,
steidz mīlestība naidu nomainīt.*

(Rauls Čilačava)

2010.gada 8.janvārī Latvijas Universitātes Akadēmiskajā bibliotēkā notika Ziemassvētku poētiskā tikšanās ar Ukrainas Republikas vēstnieku Latvijā, dzejnieku un tulkotāju, LZA goda doktoru Raulu Čilačavu.

Pasākums sākās ar emocionālu fotostāstu par dzejnieka svarīgākajiem dzīves un daiļrades posmiem. Apsveikuma runu teica LU Akadēmiskās bibliotēkas direktore *Dr.h.c.philol.* Venta Kocere, pastāstot par iepazīšanos ar Ukrainas diplomātu un dzejnieku Raulu Čilačavu. Jau no pirmajām tikšanās reizēm sarunās par notikumiem literatūras un mākslas dzīvē, par kopīgajiem draugiem un paziņām – dzejniekiem, rakstniekiem, tulkotājiem, sabiedriskajiem darbiniekiem Ukrainā, Gruzijā un Latvijā, kļuva skaidrs, ka veidosies plašs starpkultūru dialogs. Tas arī realizējās daudzos sekmīgos projektos. Venta Kocere īpaši uzsvēra dzejas krājumu "Liktenis", kurā iekļauti Tarasa Ševčenko darbi latviešu dzejnieku atdzejojumos, kā arī Raiņa un Aspazijas darbu tulkojumus ukraiņu un gruzīnu valodās grāmatā "Trejkrāsainā saule".

R. Čilačava uzsvēra, ka šajā literārajā pēcpusdienā viņš uztverams tikai kā dzejnieks un tulkotājs. Ar vieglu gruzīnu akcentu skanēja Raiņa un Aspazijas dzeja Čilačavas lasījumā, kā arī dzejas ukraiņu un gruzīnu valodās. Latvijas žurnālists Grigorijs Zubarevs tulkojis autora dzejas krievu valodā. Skanēja ukraiņu komponista Stepana Sabadaša dziesma ar R. Čilačavas vārdiem "Divas galvaspilsētas".

Literārās pēcpusdienas kulminācija bija Raula Čilačavas jaunās dzejas grāmatas "Loma" atvēršana. To atdzejojis Imants Auziņš. Krājumā iekļauti gruzīnu un ukraiņu valodā rakstītie dzejoļi. Inteliģence un intelekts, dvēseles atvērtība un dzimtenes mīlestība, dziļu jūtu pilnie dzejoļi uzrunāja klausītājus. Dzejnieks atgādināja, ka cilvēks ir radīts, lai darītu labu, lai dzīvotu harmonijā ar sevi un savu sirdsapziņu.

Imants Auziņš dalījās iespaidos par to, kas viņu saista Raula Čilačavas daiļradē, kā arī lasīja dzeju no jaunās grāmatas. Dzejnieks atzina, ka ar tekstu ukraiņu valodā problēmas nav bijušas, bet gruzīnu valoda gan prasījusi nopietnas pūles.

Rauls Čilačava vienmēr bijis līdzās, lasot dzeju gruzīnu valodā, palīdzot izprast valodas nianšes, tās melodiku. Imants Auziņš saskatījis vairākas līdzības latviešu un gruzīnu valodās, kas ir sevišķi svarīgas atdzejai.

Pasākums bija pulcinājis Raula Čilačavas talanta cienītājus – dzejniekus un rakstniekus, zinātniekus, muzeju darbiniekus, ukraiņu kultūras biedrību pārstāvjus un daudzus interesentus.

Ukrainas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā Rauls Čilačava kopš 2008.gada ir Latvijas Zinātņu akadēmijas goda doktors. LU Latviešu valodas institūta direktore akadēmiķe Ilga Jansone uzteica R. Čilačavas paveikto ukraiņu un latviešu kultūras sakaru stiprināšanā, izcilās Latvijas kultūras un kultūras mantojuma zināšanas. Rakstniece Eva Mārtuža pateicās gruzīnu dzejniekam par grāmatām, kas sagādājušas gan pārdomas, gan prieku ar ikvienā valodā uztveramo dzejas izteiksmīgumu.

Sarunas par dzejas emocionālo spēku, kas vieno Latvijas, Gruzijas un Ukrainas dzejniekus, turpinājās ilgi, izsakot īpašu pateicību Raulam Čilačavam par draudzības tiltu starp mūsu tautām.

Sarmīte Dzilna